

Sémantika RDF(S) Co znamená?

• • •

ISKM89 Organizace dat - sémantický web | podzim 2023
Zuzana Nevěřilová | Centrum zpracování přirozeného jazyka

Příklad grafu

Bob is interested in The Mona Lisa .

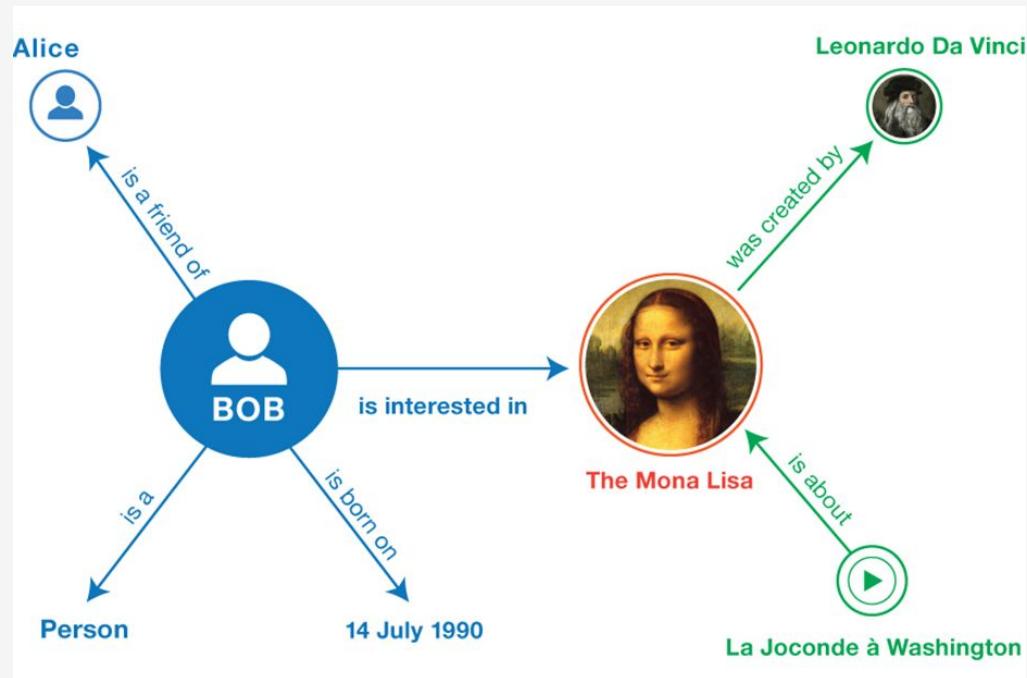
Bob is born on 14 July 1990 .

Bob is a Person .

Bob is a friend of Alice .

La Joconde à Washington is about
The Mona Lisa .

The Mona Lisa was created by
Leonardo Da Vinci .

Příklad grafu

Bob is interested in The Mona Lisa . <Bob> <interestedIn> <TheMonaLisa> .

Bob is born on 14 July 1990 . <Bob> <DoB> "14 July 1990" .

Bob is a Person . <Bob> <isA> <Person> .

Bob is a friend of Alice . <Bob> <friendOf> <Alice> .

La Joconde a Washington is about
The Mona Lisa . <LaJocondeAWashington> <about>
<TheMonaLisa> .

The Mona Lisa was created by
Leonardo Da Vinci . <TheMonaLisa> <createdBy>
<LeonardoDaVinci> .

Sémantika - co data znamenají

Exactly what is considered to be the 'meaning' of an assertion in RDF or RDFS in some broad sense may depend on many factors, including social conventions, comments in natural language or links to other content-bearing documents. Much of this meaning will be inaccessible to machine processing and is mentioned here only to emphasize that the formal semantics described in this document is not intended to provide a full analysis of 'meaning' in this broad sense; that would be a large research topic. The semantics given here restricts itself to a formal notion of meaning which could be characterized as the part that is common to all other accounts of meaning, and can be captured in mechanical inference rules.

<https://www.w3.org/TR/rdf-mt/>

Sémantika - co data znamenají

Potřebujeme:

- syntax

`<ex:Rodič> <http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#type> <http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema#Class> .
<ex:Rodič> <http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema#subClassOf> <ex:Člověk> .`

- deskripční logiku

`<ex:Rodič>, <ex:Člověk>`

Rodič ⊑ Člověk

T-Box

- interpretaci

V ontologii lidských vztahů platí, že rodič je člověk.

$I \models \text{Rodič} \sqsubseteq \text{Člověk}$

Sémantika - co data znamenají

Slovník (vocabulary):

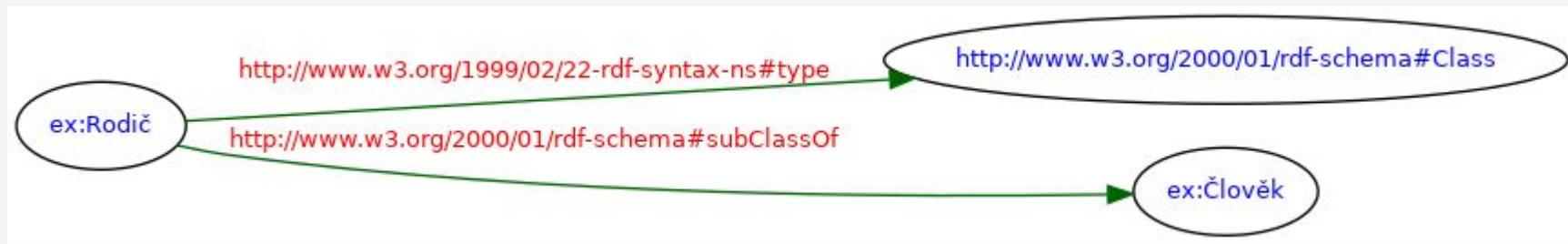
- `http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#type`
- `http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema#subClassOf`
- `ex:Rodič`
- `ex:Člověk`
- `http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema#Class`

Jmenné prostory (namespaces):

- `rdf` - `http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#`
- `rdfs` - `http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema`
- `ex`

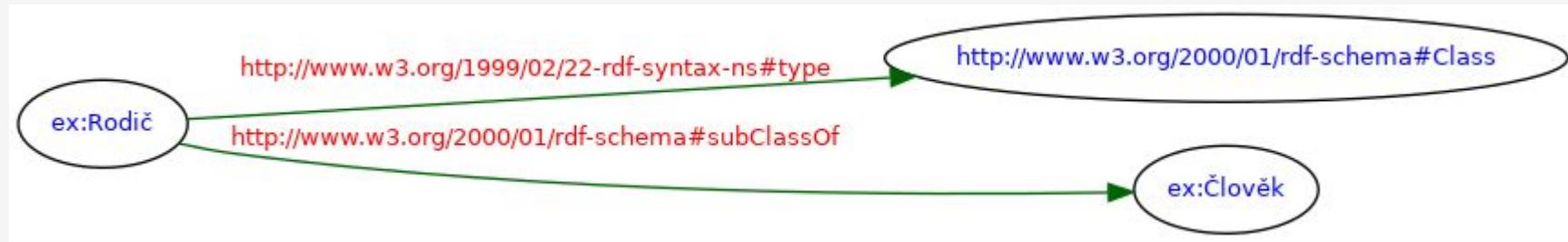
Sémantika - co data znamenají

Graf (seznam trojic):


```
<ex:Rodíč> <http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#type> <http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema#Class> .  
<ex:Rodíč> <http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema#subClassOf> <ex:Člověk> .
```

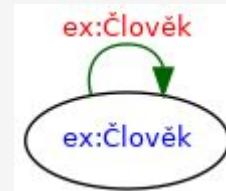
Odvození a omezení

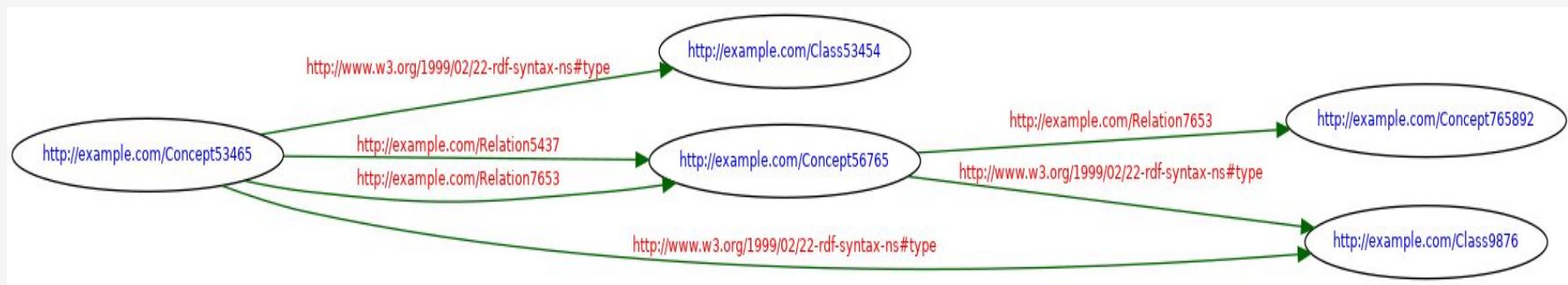
Nevíme nic o tom, že Člověk je (také) třída.

I nesmysl může v RDF existovat:

```
<ex:Člověk> <ex:Člověk> <ex:Člověk> .
```


Sémantika z pohledu počítačového programu

Uzly musí být popsány jako třídy/individua.

Hrany musí být popsány jako relace určitého typu.

Pak je možné použít deskripcní logiku a “porozumět” (tj. umět odvodit novou znalost).

Odvození

Člověk je třída (podtřídou owl:Thing).

owl:Thing je všechno (\top).

owl:Nothing je nic (\perp).

Query (class expression)

Člověk

Execute

Add to ontology

Query results

Equivalent classes (1 of 1)

Člověk

Superclasses (1 of 1)

owl:Thing

Direct superclasses (1 of 1)

owl:Thing

Direct subclasses (1 of 1)

Rodič

Subclasses (2 of 2)

Rodič

owl:Nothing